

წვიმა

და

თოვლი

როგორ ფიქრობ, რაზეა დამოკიდებული ამინდის იცვლა? წაიკითხე ტექსტი და შეამონმე შენი ვარაუდი.

ამინდი წელიწადის დროების მიხედვით იცვლება. ხან თოვს, ხან წვიმს, ხან **მწველი** მზეა და ხან ცივი ქარია. ამინდს სამი რამ ქმნის. ეს არის მზე, ჰაერი და წყალი. მზე ათბობს. ჰაერის მოძრაობა ქმნის ქარს. ხოლო წყალი თოვლისა და წვიმის სახით მოდის. მას ნალექი ჰქვია.

საიდან მოდის წვიმა და თოვლი? რით ჰგავს ისინი ერთმანეთს და რით განსხვავდება?

გაიხსენე წყლის დულილი. ამ დროს ჩაიდნიდან ორთქლი გამოდის და ზევით ადის. ასევე ხდება ბუნებაშიც. მზე რომ აცხუნებს, წყალი ორთქლდება და ცაში ადის. იქ ღრუბლებად გადაიქცევა. **ღრუბლებს** თანდათან ემატება ორთქლი. ღრუბელი მძიმდება. იქიდან წვეთები ცვივა და იწყება წვიმა. თოვლის ფიფქები და წვიმის

წვეთები ერთნაირად წარმოიქმნება. თუ ძალიან ცივა, წვეთები იყინება და ფიფქებად გადაიქცევა.

როცა თოვლი მოდის, ჩუმი ხმა ისმის. თითქოს თოვლი შრიალებს. ეს ფიფქების მსხვრევის ხმაა. ფიფქები ძალიან ლამაზია. ზოგი დიდია, ზოგი – პატარა. ზოგი ვარსკვლავს ჰგავს, ზოგი – ყვავილს. ორი ერთნაირი ფიფქი არ არსებობს. ასევე საინტერესოა, რომ დედამიწის მოსახლეობის ნახევარს თოვლი არასდროს უნახავს.

წვიმის წვეთები მხოლოდ ზომით განსხვავდება ერთმანეთისგან. ზოგი წვეთი დიდია, ზოგიც – პატარა. ამიტომაც წვიმაში ხან ძალიან ვსველდებით, ხან – ოდნავ. წვიმაც და თოვლიც მნიშვნელოვანია დედამიწისთვის. თუმცა ხანგრძლივი ნალექი პრობლემებს უქმნის ადამიანებს.

დაფიქრდი, წვიმიანი ამინდი უფრო მოგწონს თუ თოვლიანი? რატომ?

▶▶▶ ტექსტის გაგება

ყოველ შეკითხვას შეურჩიე თითო სწორი პასუხი.

1 რით ჰგავს წვიმა და თოვლი ერთმანეთს?

- ა) ორივე ძალიან ცივი ამინდის დროს წარმოიქმნება.
- ბ) ორივე წყლის აორთქლების შედეგად წარმოიქმნება.
- გ) ორივე ჰაერის მოძრაობის შედეგად წარმოიქმნება.

2 თოვლი წვიმისაგან განსხვავდება იმით, რომ:

- ა) თოვლი ფიფქის სახით მოდის.
- ბ) თოვლი ღრუბლებიდან მოდის.
- გ) თოვლს ნალექი ჰქვია.

3 რა აქვთ საერთო წვიმასა და თოვლს?

- ა) წვიმა და თოვლი მხოლოდ ძლიერი სიცივის დროს მოდის.
- ბ) წვიმამ და თოვლმა შეიძლება პრობლემა შეუქმნას ადამიანს.
- გ) წვიმის წვეთები და თოვლის ფიფქები ვარსკვლავებს ჰგვანან.

4 რომელი ინფორმაცია არ შეესაბამება ტექსტს?

- ა) თოვლი წვიმისაგან არაფრით განსხვავდება.
- ბ) თოვლი დედამიწის ყველა ნაწილში არ მოდის.
- გ) გაყინული წვეთები ფიფქებად გარდაიქმნება.

▶▶▶ ლექსიკა

1 გაარკვევ საზგასმული სიტყვების მნიშვნელობები.

1. **ამინდი** წელიწადის დროების მიხედვით იცვლება.

ა) დარი. ბ) დრო. გ) ტემპერატურა.

2. ხან წვიმს, ხან **მწველი** მზეა.

ა) კაშკაშა. ბ) მცხუნვარე. გ) ცხრათვალა.

3. **ღრუბელი** მძიმდება. **ღრუბელი** არის:

ა) თოვლის კრისტალი, რომელიც ციდან ცვივა დედამიწაზე.

ბ) ნალექი, რომელიც ყინულის პატარა მარცვლების სახით მოდის.

გ) წყლის შესქელებული ორთქლი, რომელიც ჰაერში დაგროვდა.

2 რომელია მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები (სინონიმები)?

ა) გადაიქცევა – გარდაიქმნება. ბ) ემატება – აკლდება. გ) მძიმდება – მსუბუქდება.

3 დაწერე სიტყვა „ხანგრძლივის“ ანტონიმი.

ხანგრძლივი –

▶▶▶ გრამატიკა

1 დაწერე ფრჩხილებში ჩასმული სიტყვა შესაბამისი ფორმით.

1. (ჩაიდანი) ----- ცეცხლზე დადგმა არ დაგავინყდეს.

2. ორთქლი (ღრუბელი) ----- გადაიქცა.

2 დაწერე ნიმუშის მიხედვით.

ნიმუში: ორთქლი – ორთქლდება

მძიმე –

ცივი –

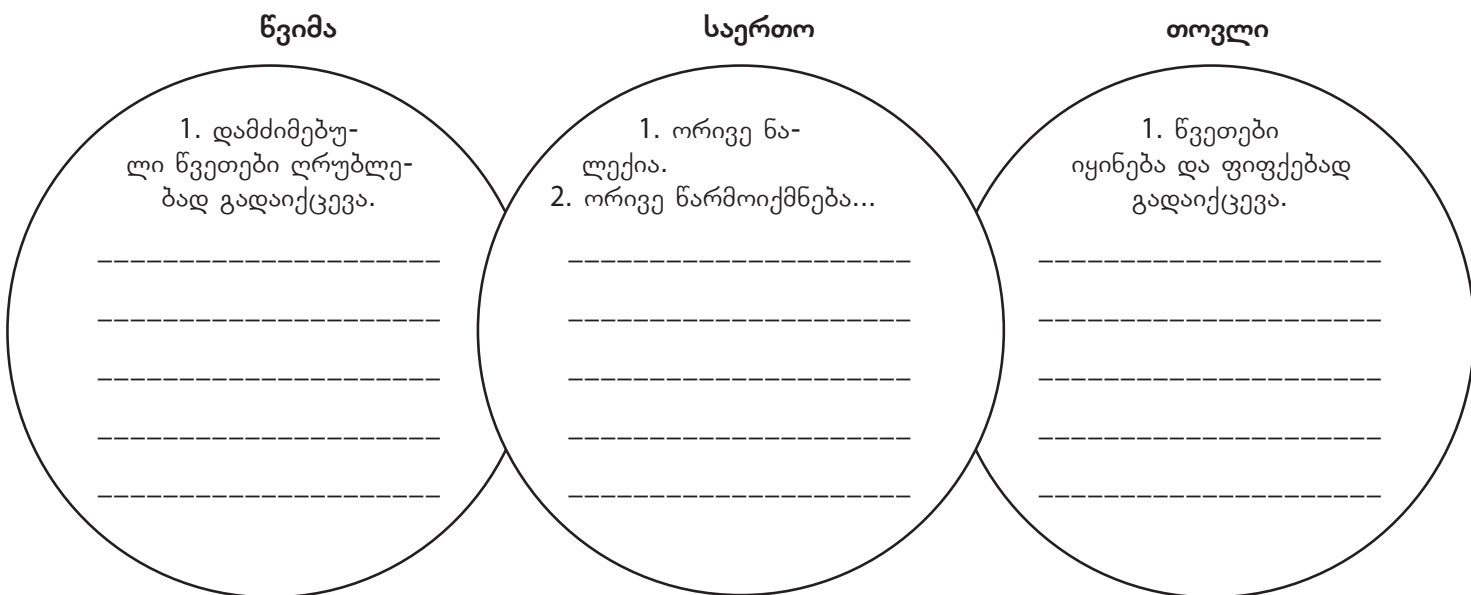
ბრამატიკა

3 სწორად შეარჩიე გამოტოვებული სიტყვები.

1. ფიფქების ----- ხმა ისმის. (მტვრევის / მსხვრევის)
2. ციდან წვეთები ----- . (ცვივა / ვარდება)

წერა

1 შეავსე ვენის დიაგრამა წვიმისა და თოვლის საერთო მახასიათებლების მიხედვით.

2 შეადარე თოვლიანი და წვიმიანი ამინდები ერთმანეთს. გაიხსენე: რა ახასიათებს თითოეულს; რას აკეთებენ ბავშვები; რას იცვამენ; რა უხარიათ; რატომ მოგწონს ან არ მოგწონს პირადად შენ წვიმიანი ან თოვლიანი ამინდი და სხვ.

